

L'observació socioeconòmica: eina per a l'avaluació i el bon govern

Frederic Udina

Institut d'Estadística de Catalunya — iValua
Universitat Pompeu Fabra

1994 - 2014: 20 anys d'observació socioeconòmica
Acte de Celebració del 20è Aniversari de la Xarxa d'Observatoris del
Desenvolupament Econòmic Local. XODEL

12 de novembre de 2014

ivàlua Institut Català d'Avaluació
de Polítiques Públiques

Generalitat de Catalunya
**Institut d'Estadística
de Catalunya**

Esquema

L'estadística, una visió ràpida

L'estadística pública

Eines per a l'avaluació i el bon govern

Conclusions

L'estadística, una visió ràpida

Orígens, les dues grans eclosions

L'estadística pública

- Orígens
- L'estadística pública en qüestió
- Un nou paper per l'estadística pública?

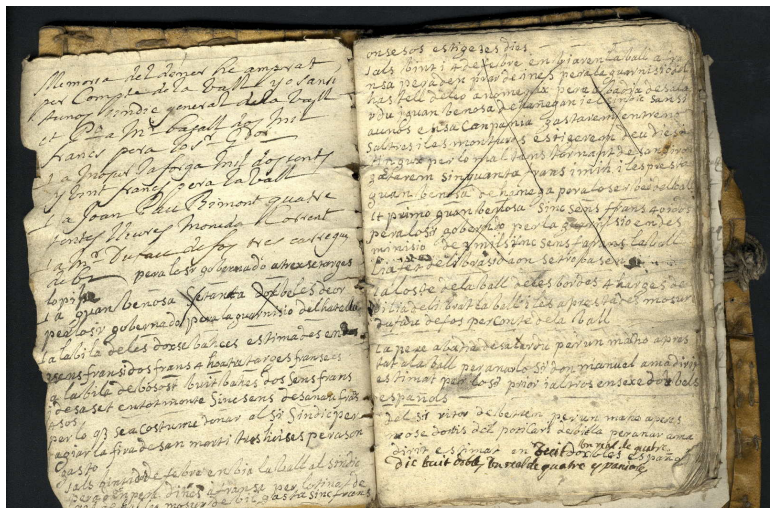
Eines per a l'avaluació i el bon govern

- Per què avaluar?
- Com avaluar?

Conclusions

Orígens

- ▶ A Catalunya, tinguerem els *fogatges* al segle XIV: comptar focs, comptar llars!
- ▶ Altres censos més antics, a la Bíblia, per exemple: les tribus de Judea, cens d'August. . .
- ▶ Eren per recaptar impostos o per reclutar exèrcits. Ara són per planificar despesa. . .
- ▶ *Estadística* ve d'Estat, la ciència de l'Estat. L'estadística oficial està als orígens.

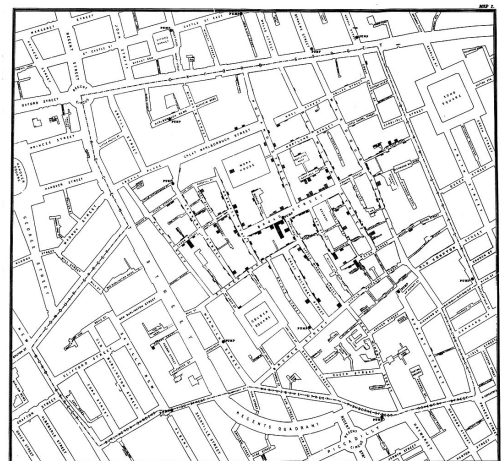
Orígens: primeres taules de mortalitat

- ▶ Elaborades per John Graunt, segle XVII, origen de la demografia.
- ▶ En els segles XVIII-XIX hi ha molts exemples d'anàlisis de dades, gairebé tots són d'estadística pública.
- ▶ John Snow i l'epidèmia de còlera, Londres 1854: evidència per fer política a partir de les dades! Origen de l'epidemiologia.

Orígens: l'exemple de John Snow

- ▶ Escepticisme: cal buscar l'evidència
- ▶ Recollida curiosa de les dades
- ▶ Geocodificació!
- ▶ Contrast de les hipòtesis
- ▶ Actuació política a partir de les evidències

I apareix la probabilitat

En tot cas, l'estadística és una ciència ben jove!

- ▶ Increïble! La ciència de l'exacte explica l'atzar!
- ▶ Bernoulli, De Moivre, Laplace, Gauss...
És una ciència jove, però avança ràpidament.

Quan les dades troben la probabilitat es produeix la primera gran eclosió de l'estadística.

L'estadística entra en pràcticament tots els dominis científics.

P. ex. el bosó de Higgs només existeix estadísticament!

Gràcies a això podem fer enquestes, la principal font de dades de l'estadística oficial durant dècades!

L'estadística, una visió ràpida

Orígens, les dues grans eclosions

L'estadística pública

Orígens

L'estadística pública en qüestió

Un nou paper per l'estadística pública?

Eines per a l'avaluació i el bon govern

Per què avaluar?

Com avaluar?

Conclusions

Orígens: alguns referents

Els instituts nacionals es creen als segles XIX o XX:

- ▶ França: INSEE el 1940, el Bureau de la statistique el 1833.
- ▶ Alemanya: DESTATIS el 1953, estructura federal
- ▶ Regne unit: ONS 1996, precedents 1941
- ▶ EUA: 1840
- ▶ Holanda: 1899
- ▶ Espanya: INE 1946, precedents 1856

En general, són estructures grans pensades per produir informació en treball de camp,

- ▶ **produir una informació inexistent prèviament.**
- ▶ En operacions auto-suficients, aïllades unes de les altres.

L'Idescat es crea al 1989 (amb precedents el 1933, 1983) (l'11/12 farà XXV anys)

Trets principals

L'estadística oficial, i també en part tota l'estadística pública:

- ▶ Alta qualitat metodològica, cobertura total
- ▶ Coordinació dels diferents organismes
- ▶ Disponibilitat pública i gratuïta
- ▶ Resposta obligatòria, garantia de confidencialitat
- ▶ Al servei de les administracions i de la societat en general

Les administracions necessiten la informació estadística

- ▶ per a la planificació,
- ▶ el seguiment
- ▶ i l'avaluació final de les polítiques públiques.

També la societat, les entitats i actors econòmics, la recerca,...

L'estadística pública en qüestió

L'evolució social i tecnològica planteja uns canvis importants en el context.

- ▶ La societat és cada cop més complexa i difícil de mesurar.
- ▶ La demanda d'informació és més i més intensa.
- ▶ Els canvis són més ràpids que les estadístiques que els volen captar.
- ▶ Enquestar ciutadans i empreses és cada cop més difícil.
- ▶ El volum de dades generades fora del sistema estadístic públic multiplica cada vegada més el de dintre.
- ▶ Els pressupostos no creixen, minven!
- ▶ Gran part de la informació ja està disponible, no cal sortir al carrer a preguntar.
- ▶ La tecnologia evoluciona i facilita moltes coses.

Sobreviuran els instituts d'estadística a l'era google?

La resposta: cal adaptar-se als canvis

- ▶ **Mantenir i reforçar el que ens fa únics**
  - ▶ Imparcialitat i transparència
  - ▶ Cobertura universal
  - ▶ Dret d'accés i ús a la informació administrativa
  - ▶ Garantia de confidencialitat
- ▶ **Aprofitar al màxim la informació disponible**
  - ▶ Al propi sistema estadístic
  - ▶ A l'Administració
  - ▶ En mans d'empreses privades o públiques
  - ▶ Tot incorporant noves metodologies i tecnologies

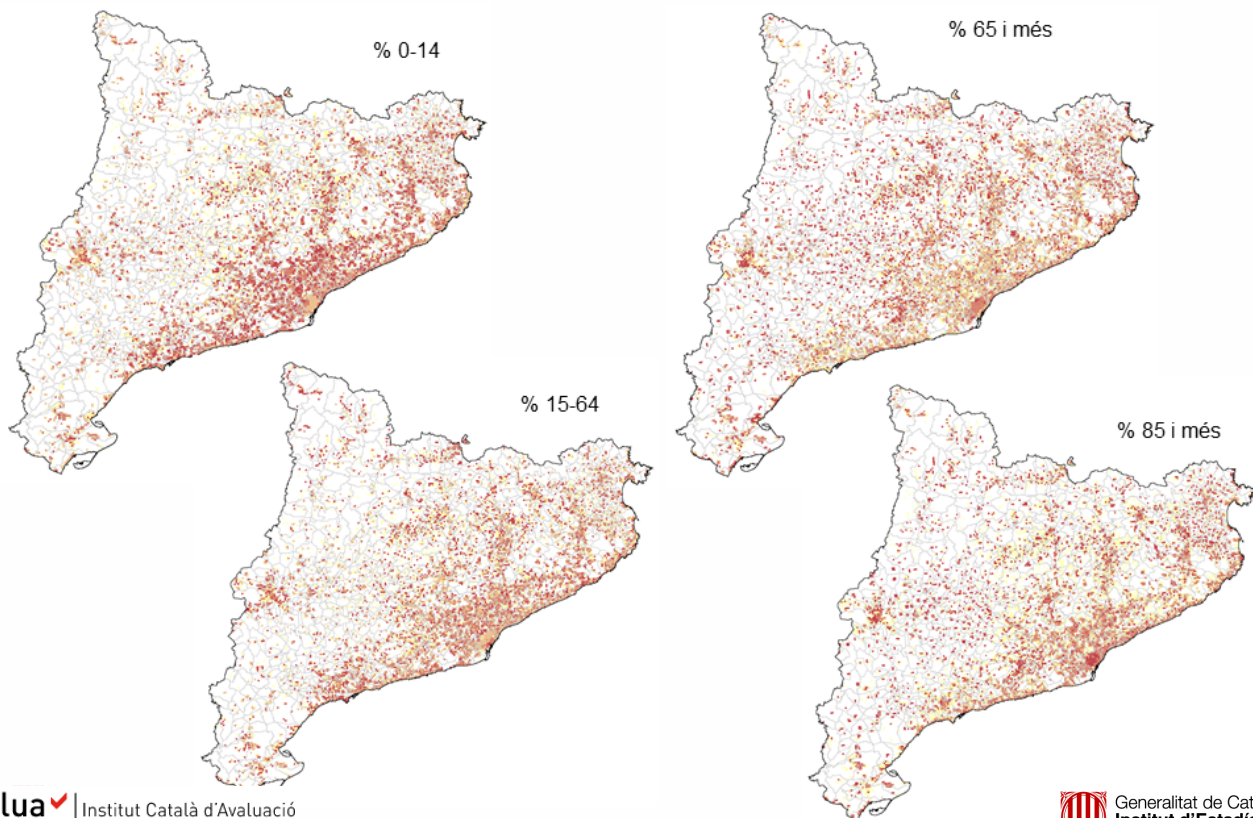
Un parell d'exemples:

- ▶ Incorporació de la georeferenciació a la producció i la difusió
- ▶ Població estacional i mobilitat obligada calculada a partir d'informació administrativa (amb possible incorporació de *big data*).
- ▶ Indicadors territorials de població activa i atur.

Proporció dels grups d'edat (a 1-1-2014, grid 1K)

www.idescat.cat

Cap a on va l'estadística oficial?

Si mirem enfora, trobem bons referents:

NSO al Regne Unit, StatCan a Canada, CBS a Holanda, SSB a Noruega, SCB a Suècia,...

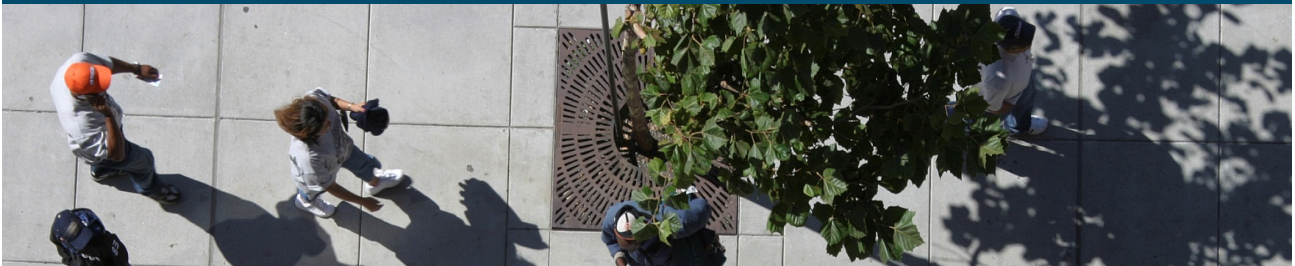
Un document de la *UK Statistics Authority*: **Better statistics for better decisions** (29 d'octubre del 2014)

Our mission

Official statistics are for the benefit of society and the economy generally. **They allow the formulation of better public policy and the effective measurement of those policies**; they inform the direction of economic and commercial activities; they provide valuable information for analysts, researchers, public and voluntary bodies; and they enable the public to hold to account all organisations that spend public money, thus informing democratic debate.

The collective mission of our official statistics system is:

High quality statistics, analysis and advice to help Britain make better decisions.

RSS Data manifesto

El Data Manifesto de la Royal Statistical Society, publicat al setembre de 2014:

▶ **Data for better policy making**

- ▶ Evidence must be taken more seriously in **policy formulation and evaluation**, and official statistics should be at the heart of policy debate.
- ▶ Greater data sharing between government departments for statistics and research purposes would provide opportunities for a range of public services and policy areas ranging from 'smart cities' to better healthcare.
- ▶ Politicians, policymakers and other professionals working in public services (such as regulators, teachers, doctors etc.) should be given basic training in data handling and statistics to ensure they avoid making poor decisions which adversely affect citizens.

▶ **Data to strengthen democracy and trust**

Our democracy relies on the quality of data in the public domain, and the public's trust in it.

- ▶ To maintain public trust in statistics, we should end the practice of pre-release access whereby some people in government see statistics before the public.
- ▶ Citizens should have greater access to good-quality local data.
- ▶ The private sector also has an important role to play in sharing and opening their data.

RSS Data manifesto (II)

► **Data: the driver of prosperity**

Our wellbeing depends on economic prosperity, which in turn depends upon exploiting our investment in data, and on our skills as a society to understand and use data.

- Investment in research, science and innovation is a key to long term economic development, and all science (including social science) is underpinned by data.
- We need to progress more quickly on opening up government data. Open data can be a rich source of innovation at relatively little cost – particularly if it is effectively marked with standard codes for geography, time and other attributes.
- In an era of new types of data, the Office for National Statistics (ONS) and the wider Government Statistical Service must be given adequate resources to develop new ways of making data easily accessible to business and policymakers, educational institutions and civil society.
- To prepare for the data economy we need to skill up the nation.

L'estadística, una visió ràpida

Orígens, les dues grans eclisions

L'estadística pública

Orígens

L'estadística pública en qüestió

Un nou paper per l'estadística pública?

Eines per a l'avaluació i el bon govern

Per què avaluar?

Com avaluar?

Conclusions

Eines per al bon govern

El bon govern

- ▶ Detecta i mesura els problemes
- ▶ Analitza l'estat actual
- ▶ Dissenya possibles accions
- ▶ Estudia els seus efectes
- ▶ Pren decisions informades
- ▶ Fa el seguiment de les accions
- ▶ Mesura els efectes aconseguits
- ▶ Es replanteja les accions

Gran part d'aquestes etapes són considerades com a

Avaluació de Polítiques Públiques.

IVÀLUA (www.ivalua.cat) és

l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques

Per què avaluar?

Podem dir que ja no n'hi ha prou amb observar, amb tenir informació.

Cal avaluar per:

- ▶ Per facilitar el rendiment de comptes del govern.
- ▶ Per millorar l'eficàcia i l'eficiència de l'acció de govern, mitjançant la mesura sistemàtica de la relació recursos / resultats de polítiques i programes.
- ▶ Per generar coneixement útil per a la presa de decisions sobre el funcionament i resultats de les polítiques públiques i els programes socials.

OBJECTIUS

- ▶ Que l'avaluació de polítiques públiques i de programes socials s'incorpori a l'actuació habitual de les administracions públiques.
- ▶ Que l'avaluació es realitzi de forma sistemàtica i rigorosa.
- ▶ Que els seus resultats siguin utilitzats de forma efectiva i verificable per part dels càrrecs electes, directius i gestors dels programes.
- ▶ Que contribueixi al debat públic sobre les solucions més efectives i eficients per als problemes socials.

Problemes en l'avaluació

- ▶ L'avaluació d'impacte ha de mesurar l'efecte de l'acció, no pot limitar-se a constatar millores.
- ▶ L'avaluació ha de començar abans, en el moment de la planificació.
- ▶ L'avaluació *ex-ante* inclou l'anàlisi de la situació, possibles simulacions dels efectes de les polítiques, definició d'objectius i d'indicadors que els mesuren.
- ▶ Ha de ser capaç de constatar causalitat de l'acció
Això va molt més enllà del seguiment d'indicadors.
- ▶ En molts casos cal plantejar-se el disseny experimental, les proves amb control aleatori:
Un grup "rep el tractament", el grup control no.

L'avaluació no és una finalitat en si mateixa, sinó un instrument per prendre millors decisions i, si cal, correccions en la intervenció pública que s'avalua.

Problemes freqüents

El problema genèric de *manca de cultura d'avaluació* es pot desglossar:

- ▶ **Manca de preguntes**
  - ▶ La cultura juridicoadministrativa
  - ▶ Per fer preguntes cal reconèixer una certa ignorància
  - ▶ Avaluar s'interpreta erròniament com fiscalitzar
  - ▶ Les preguntes solen arribar al final, massa tard!
- ▶ **Manca de dades**
  - ▶ L'avaluació ha de començar al principi:
definir quines dades cal generar per poder avaluar.
  - ▶ Tornem-hi amb la informació administrativa disponible, peça clau!
  - ▶ Sovint la informació del grup control pot ser d'origen administratiu.
- ▶ **Manca d'expertesa**
  - ▶ Col·laborar amb els responsables de l'acció
  - ▶ Arrencar amb experts externs

L'estadística, una visió ràpida

Orígens, les dues grans eclosions

L'estadística pública

Orígens

L'estadística pública en qüestió

Un nou paper per l'estadística pública?

Eines per a l'avaluació i el bon govern

Per què avaluar?

Com avaluar?

Conclusions

Conclusions

- ▶ L'estadística pública va ser a l'inici de l'ús de les dades per millorar la societat.
- ▶ Enmig de la revolució de les dades, l'estadística pública també ha de canviar. I molt.
- ▶ La informació socioeconòmica és fonamental
  - ▶ per a les administracions,
  - ▶ per als actors econòmics i socials, per al progrés econòmic i social,
  - ▶ per al públic, la societat, la democràcia.
- ▶ Totes les fonts d'informació són bones, però algunes són més ràpides i barates.
- ▶ L'Administració ha d'utilitzar la informació per a l'avaluació de polítiques
  - ▶ des del primer moment, per planificar i planificar la pròpia avaluació (*ex-ante*).
  - ▶ Millor amb control aleatoritzat
  - ▶ Utilitzant metodologia adequada.

Moltes gràcies
i molts ànims pels propers 20!

www.idescat.cat

www.ivalua.cat